

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-03-04
Besvaras senast
2020-03-18

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2019/20:374 Migränvård

Över 1,4 miljoner människor i Sverige är drabbade av folksjukdomen migrän. Det betyder att omkring 14 procent av befolkningen i Sverige är direkt berörda av migrän. Indirekt är nära familj och anhöriga på olika sätt också påverkade av migrän. Detta är en folksjukdom i ordets breda betydelse.

Svår migrän är en neurologisk sjukdom som är betydligt mer omfattande än enbart huvudvärk. Typiska ytterligare symtom är illamående, eventuella kräkningar, ljus- och ljudkänslighet. En betydande andel av alla patienter som lider av migrän är i behov av specialistvård, vissa är helt beroende av denna vårdform för att kunna fungera i vardagen. Statistiska centralbyrån beräknar att ca 2 procent i Sverige lider av kronisk migrän.

Det ligger i samhällets intresse att lägga fokus på folksjukdomen migrän och den i dag inte särskilt väl fungerande migränvården. Det är stora regionala skillnader, men även omfattande skillnader inom samma region, när det gäller tillgång till migränvård av hög kvalitet. Nuvarande migränvård är ojämlig både vad det gäller tillgänglighet och kvalitet. Så får det inte fortsätta att vara.

Migrän är inte bara en folksjukdom i Sverige utan i hög grad en global folksjukdom. I dag har ungefär 15 procent av världens befolkning migrän av varierande slag. Det betyder att omkring 1 miljard människor runt om i världen lider av migrän. Världshälsoorganisationen (WHO) klassar migrän som en av världens allra mest funktionsnedsättande sjukdomar. Migrän är den femte mest funktionsnedsättande sjukdomen i ett globalt världsomfattande perspektiv.

Migrän påverkar människors liv negativt känslomässigt såväl i reella upplevelser av att inte bli tagen på allvar som i det vardagliga sociala livet, till exempel i kontakterna med vården. Andra upplevelser är känslan av att vara begränsad och inte kunna leva upp till omgivningens förväntningar.

En enkät bland Sveriges offentliga neurologmottagningar visar på omfattande skillnader gällande frekvens av att återremittera en person med återkommande svår huvudvärk eller kronisk migrän tillbaka till primärvården utan att ha vidtagit några medicinska eller andra åtgärder. De vanligaste förklaringarna till att det ser ut så här i vården är enligt dem själva brist på resurser och brist på specialister inom huvudvärk och migrän.

Det finns inga riktigt aktuella beräkningar av hur stora kostnaderna är för Sverige gällande alla dem som drabbas av migrän. Statens beredning för medicinsk och social utvärdering beräknade dock år 2010 att samhällets direkta kostnader åtminstone omfattande 1 miljard kronor per år. Därtill finns en europeisk studie som beräknat att de indirekta kostnaderna för Sverige uppgår till minst 4 miljarder kronor per år. Det som går att slå fast med säkerhet är att det totalt sett handlar om åtskilliga miljarder kronor.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen lovade inför valet 2018 bland annat mer statliga pengar till och bättre spridning av medicinsk kunskap gällande migränvården. Av detta har det hittills inte blivit någonting. Moderaterna anser att löftet om större fokus på att sprida kunskap om migrän till alla nivåer inom hälso- och sjukvården ska uppfyllas. Därtill behöver ett tydligt konkret reformprogram för att lyfta och stärka migränvården genomföras. Alla patienter med svår besvärande återkommande huvudvärk ska tas på allvar och kunna få en tillgänglig och jämlik migränvård av hög kvalitet. Det måste tas fram nationella riktlinjer gällande migränvård och att få till stånd en samlad vårdkedja för patienter med kronisk migrän. Detta är förslag som Moderaterna konsekvent driver i riksdagen.

Det är ytterst oroande att socialminister Lena Hallengren i sitt svar på en skriftlig fråga om migränvården (den 6 november 2019) inte med ett enda ord berör hur regeringen avser att fullfölja löftet om mer statliga pengar till och bättre spridning av medicinsk kunskap gällande migränvården. Därtill är det bekymmersamt att socialministern i sitt svar skriver ”eventuellt nya nationella riktlinjer”. Med andra ord är inte ens regeringen övertygad om att nationella riktlinjer behövs inom migränvården.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

1. När avser ministern att ge ansvarig myndighet i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer gällande migränvården i Sverige?
2. När avser ministern att ge ansvarig myndighet i uppdrag att ta fram och genomföra metodisk och regelbunden uppföljning av migränvården i Sverige?
3. När avser ministern att ge i uppdrag att ta fram och genomföra ett nationellt vårdprogram gällande migränvården i Sverige?

.....

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders